

Cirkulär ekonomi

Industrins konkurrenskraft och gröna omställning

Cirkulär ekonomi Industrins konkurrenskraft och gröna omställning

Producent	SCB, Statistiska centralbyrån Ekonomisk statistik och analys 701 89 Örebro 010 479 40 00	
Förfrågningar	Emma Snölilja +46 10 479 69 89 emma.snolilja@scb.se	Malin Andersson +46 10 479 42 31 malin.andersson@scb.se

Du får kopiera och på annat sätt mångfaldiga innehållet.
Vi vill dock att du uppger källa på följande sätt:
Källa: SCB, Cirkulär ekonomi Industrins konkurrenskraft och gröna omställning MIFT - Övrig publicering under ämnesområde Miljö

Circular economy. Industry's competitiveness and green transition.

Producer	Statistics Sweden, Economic Statistic and Analysis SE-701 89 Örebro, Sweden +46 10 479 40 00	
Enquiries	Emma Snölilja +46 10 479 69 89 emma.snolilja@scb.se	Malin Andersson +46 10 479 42 31 malin.andersson@scb.se

You may copy and otherwise reproduce the contents in this publication.
However, remember to state the source as follows:
Source: Statistics Sweden, Circular economy. Industry's competitiveness and green transition.

URN:NBN:SE:SCB-20 MIFTBR2501 _pdf

Denna publikation finns enbart i elektronisk form på www.scb.se
This publication is only available in electronic form on www.scb.se

Förord

Rapporten och indikatorerna om cirkulär ekonomi är en del av ett uppdrag som Tillväxtverket i samarbete med Accelerationskontoret har gett SCB och är en uppföljning på ett Vinnova projekt från 2020.

2024 gav regeringen i uppdrag åt Tillväxtverket att genomföra insatser för industrins konkurrenskraft och gröna omställning. Inom uppdraget fanns också en önskan att öka kunskapen om tillståndet och takten i industrins gröna omställning.

Som ett led i det gav Tillväxtverket i uppdrag åt Statistiska centralbyrån, SCB, att ta fram statistik om industrins gröna omställning. Uppdraget bestod av att presentera data inom fyra områden varav cirkulär ekonomi är ett. Övriga områden är växthusgasutsläpp i industrins värdekedjor, gröna och fossila subventioner på branschnivå och gröna värdepapper. Samtliga områden kommer att publiceras på scb.se under sommaren 2025.

Rapporten om cirkulär ekonomi redovisar flera delar av en cirkulär ekonomi: konsumtion och produktion, återvinning, sekundära råmaterial samt konkurrenskraft och innovation. De baseras i de flesta fall på officiell statistik som har kombinerats på nya sätt.

SCB i juni 2025

Annika Damm
Sektionschef Miljöekonomi och miljö

Innehåll

Förord	3
Sammanfattning	5
Inledning	6
Konkurrens och innovation	7
Produktion och konsumtion	9
Sekundära råmaterial	14
Materialåtervinning	15
Kort om statistiken	18
Statistikens ändamål och innehåll	18
Statistikens framställning och kvalitet	18
Referenser	19
Circular economy. Industry's competitiveness and green transition.	20
Summary	20

Sammanfattning

Den här rapporten med tillhörande indikatorer om cirkulär ekonomi, är en del av det uppdrag som Tillväxtverket i samarbete med Accelerationskontoret har gett SCB för att följa upp industrins gröna omställning.

I de delar av Sveriges cirkulära ekonomi som mäts med de här indikatorerna, visar en del indikatorer att Sverige de senaste åren har förbättrat sin resursförbrukning, ett fåtal visar det omvända. I ungefär hälften av indikatorerna syns ingen förändring de senaste åren.

Indikatorer som visar Sveriges framsteg inom den gröna omställningen är materialåtervinning av plastförpackningar som har ökat med 5 procentenheter mellan åren 2020 och 2023, kommunalt avfall som under samma period minskat med 39 kg per person. Totalt utbetald skattesubvention för reparation av vitvaror i hemmet har ökat från 2017 till 2024 med cirka 41 miljoner kronor. Även för andelen återvunnet material i produktionen ser vi en ökning, som dock delvis beror på en metodförändring i insamling av data. Det syns även en försiktigt uppgående trend för investeringar i den cirkulära sektorn.

Några av indikatorerna som är oförändrade är andelen förädlingsvärde i den cirkulära sektorn av total BNP, på 0,9 procent, och mängden livsmedelsavfall per person, som mellan 2020 – 2023 legat på ungefär 120 kg per person och år. Mängd uppkommet avfall per miljoner kronor BNP har legat strax över 4 ton avfall per miljoner kronor sedan 2010.

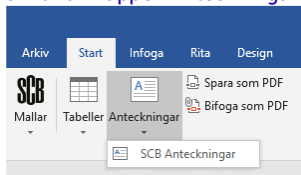
Indikatorer där vi ser en negativ trend är materialfotavtryck, inhemsk materialkonsumtion och mängden avfall per person. Sveriges materialfotavtryck per person har ökat från ungefär 21,4 ton 2015 till 23,7 ton 2022. Mängden uppkommet avfall har ökat med 0,2 ton per person från 2010 till 2022.

Inledning

Denna sektion används med fördel för korta anteckningar, citat eller beskrivningar för att förtydliga eller lyfta innehåll från brödtexten.

Obs. att denna sektion ej ska användas för brödtext.

För att infoga den här sektionen på andra sidor använd knappen Anteckningar

Den här rapporten bygger på de indikatorer för cirkulär ekonomi som publiceras på nationell nivå och syftar till att påvisa hur resurseffektivt Sverige är. Målet med cirkulär ekonomi är att minska samhällets resursanvändning och miljöpåverkan. Det görs genom att minimera uppkomsten av avfall, hålla varor och material i användning på marknaden samt genom att använda förnybara resurser och system. Det innebär att produkter bör brukas länge, repareras eller återbrukas. Därmed behåller de även värdet så länge som möjligt.

Den här rapporten presenterar statistik för de fyra delgrupperna konkurrens och innovation, konsumtion och produktion, återvinning samt sekundära råmaterial. Framtagning av indikatorerna är i många fall harmoniserade med Eurostats definitioner av indikatorer för cirkulär ekonomi. De fyra grupperna är baserade på den indelning som Eurostat har gjort i sin egen publicering av [indikatorer på medlemsstatsnivå](#).

EU tog 2020 fram en ny handlingsplan för den cirkulära ekonomin. Där lyfts den cirkulära ekonomin som en del av EU:s nya industristrategi. Förutom positiva miljöeffekter lyfts även de enskilda företagens affärsmässiga fördelar med cirkulär ekonomi, då bland annat råvaror i genomsnitt utgör cirka 40% av utgifterna i tillverkningsindustrin inom EU. För hela EU visar en undersökning från 2018 att EU:s BNP skulle kunna öka med 0,5 % fram till 2030 och omkring 700 000 nya arbetstillfällen kan skapas om principerna för en cirkulär ekonomi tillämpas i hela EU (Eurostat, 2020). I Sveriges handlingsplan för cirkulär ekonomi från 2020, nämns också att cirkulär ekonomi kan stärka företagens konkurrenskraft globalt (Regeringskansliet, 2020).

Industrins cirkulära ekonomi redovisas inte separat men industrins gröna omställning påverkar i hög grad flera av indikatorerna, bland annat totala mängden avfall, återvinning, andel återvunnet material i produktionen, inhemsk materialkonsumtion och materialfotavtrycket.

Konkurrens och innovation

Indikatorerna under konkurrens och innovation redovisar förädlingsvärde, investeringar och antalet anställda inom branscher som klassas som cirkulära av Eurostat. Uppgifterna hämtas från SCB:s undersökning Företagens ekonomi och är definierade efter standard för svensk näringslivsindelning (SNI). Branscher som ingår är:

- Underhåll och reparation av motorfordon (SNI 45.20, 45.40)
- Insamling och återvinning av avfall (SNI 38.11, 38.12, 38.31, 38.32)
- Reparation av maskiner och apparater (SNI 33.11–33.19)
- Partihandel med avfall och skrot (SNI 46.77)
- Reparation av datorer, hushållsartiklar och personliga artiklar (SNI 95)
- Butikshandel med antikviteter och andra begagnade varor. (SNI 47.79)

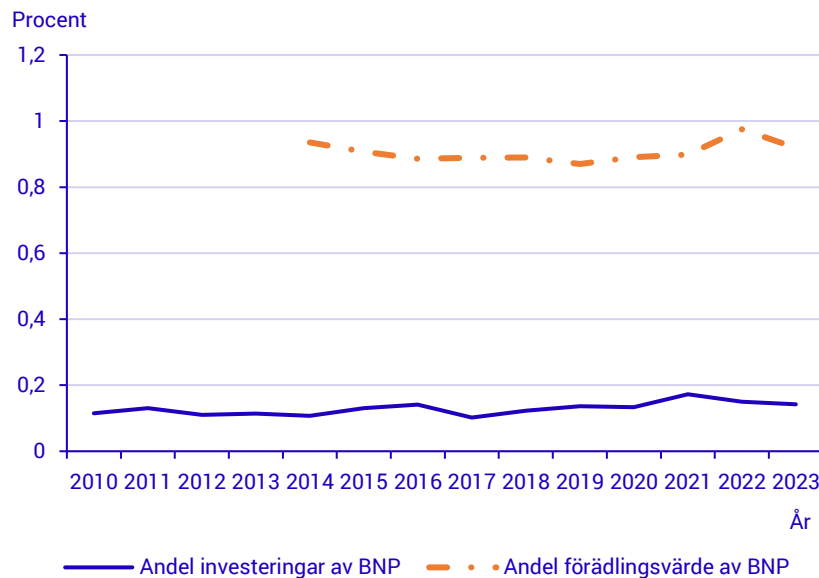
I SNI 47.79 (Butikshandel med antikviteter och andra begagnade varor) ingår inte internethandel av begagnade varor.

För förädlingsvärde och investeringar i den cirkulära sektorn syns en ökande trend i antal miljoner kronor. För antal anställda i den cirkulära sektorn syns även där en ökande trend i antal anställda. År 2023 var det totala förädlingsvärdet i den cirkulära sektorn 56 miljarder kronor och investeringarna 8,7 miljarder kronor. Största förädlingsvärdet finns i branschen *underhåll och reparation av motorfordon* följt av *insamling och återvinning av avfall* medan investeringarna är störst i *insamling och återvinning av avfall* följt av *underhåll och reparationer av motorfordon*.

I förhållande till BNP syns ingen ökande trend i andelen förädlingsvärde i den cirkulära sektorn utan har sedan 2014 legat runt 0,9 procent av BNP. För investeringar i den cirkulära sektorn syns en försiktigt uppgående trend. 2023 låg andel investeringar i den cirkulära ekonomin av totala investeringar på 0,14 procent medan den låg på 0,11 procent 2010.

Diagram 1

Andel förädlingsvärde oförändrad men en svagt uppgående trend för andel investeringar
Andel förädlingsvärde och andel investeringar i den cirkulära sektorn av total BNP

Källa: SCB

År 2022 genomfördes ett metodbyte i beräkning av antal sysselsatta per företag. För mer information se dokumentation om Företagens ekonomi (SCB, FEK). Andelen sysselsatta inom den cirkulära sektorn är därför inte jämförbart mellan åren innan 2022 och från 2022 och framåt. Andelen sysselsatta inom den cirkulära sektorn av total antalet sysselsatta låg 2022 och 2023 på 1,6 procent. Antalet sysselsatta inom den cirkulära sektorn var 81 000 personer år 2023.

Produktion och konsumtion

Indikatorerna inom produktion och konsumtion visar mängderna uppkommet avfall och producerat material i Sverige per person och i förhållande till BNP. Även statistik om skatteavdrag för reparationer av vitvaror presenteras.

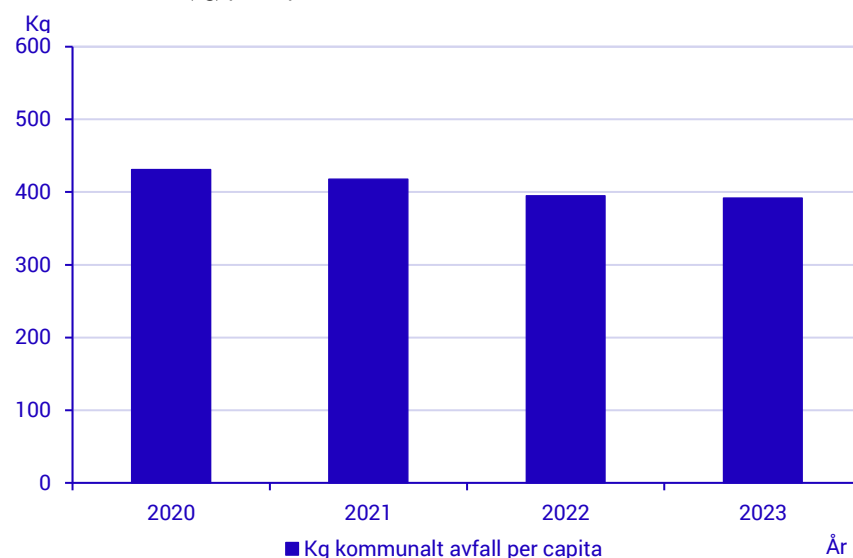
Kommunalt avfall per person minskar

Kommunalt avfall innefattar avfall från hushåll och sådant avfall från andra källor som till sin art och sammansättning liknar avfall från hushåll. Den nya definitionen av kommunalt avfall har ersatt den tidigare termen hushållsavfall. Det genererades cirka 392 kg kommunalt avfall per person år 2023. Det är en minskning med 39 kg sedan 2020 då mängden kommunalt avfall per capita uppgick till 431 kg. Kommunalt avfall per person har minskat årligen sedan 2020.

Diagram 2

Kommunalt avfall per capita har minskat årligen sedan 2020

Kommunalt avfall (kg) per capita år 2020–2023

Källa: Naturvårdsverket och SCB

Totalt uppkommet avfall per person ökar

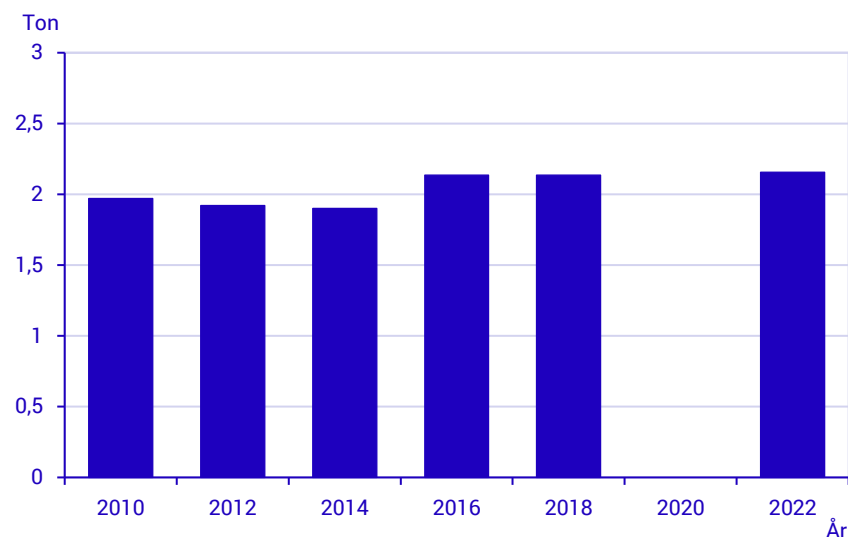
Mellan 2010–2014 låg uppkommet avfall per capita strax under 2 ton per person, sedan 2016 ligger det strax över 2 ton per person. Data för 2020 är sekretessklassat och redovisas därför inte. Vid framtagningen av avfallsstatistik enligt förordning nr 2150/2002 exkluderas mineraliska avfall. Det görs för att harmonisera med Eurostats tidigare definitioner. Borträkningen av vissa avfallsslag ämnar göra jämförelserna mellan länder lättare då vissa avfallsslag kan dominera ett lands avfall,

exempelvis gruvdrift i Sverige. Vi har valt att behålla definitionen för att göra den jämförbar med indikatorn uppkommet avfall per BNP. Om samtliga avfallsslag inkluderas ökar avfall per person till ca 15,6 ton per person i Sverige (Eurostat, Waste generation per capita).

Diagram 3

Mängd uppkommet avfall per person ökar

Mängd uppkommet avfall per person 2010-.2022

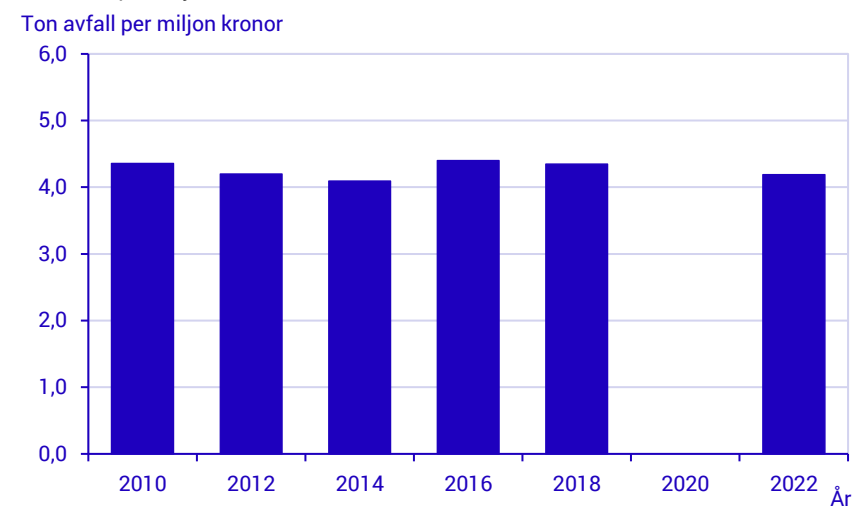
Källa: Naturvårdsverket och SCB

Mängd avfall per miljoner kronor BNP minskade något mellan 2018–2022 och ligger nu på samma nivå som 2014.

Diagram 4

Avfall per BNP har minskat och är på samma nivå som 2014

Avfall i ton per miljoner kronor år 2010-.2022

Källa: Naturvårdsverket och SCB

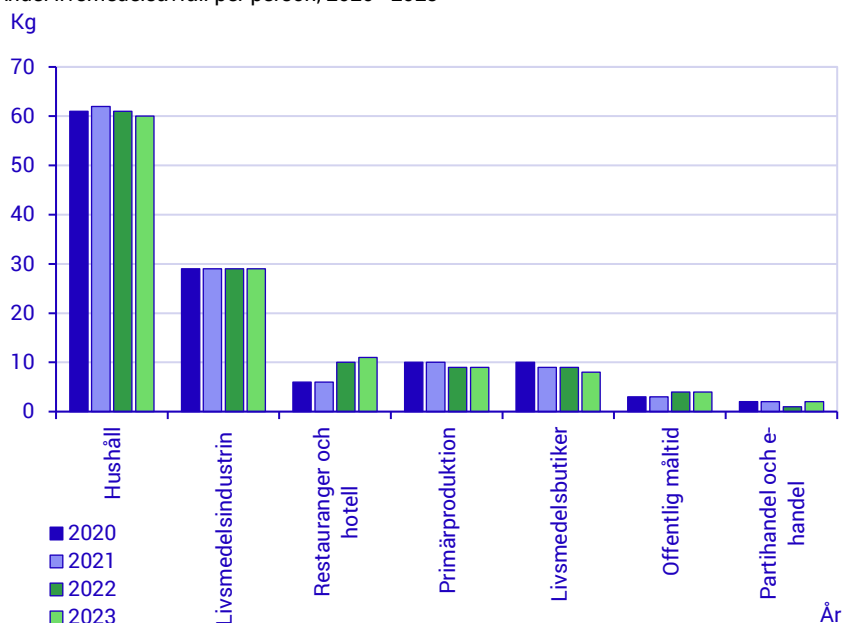
Andel livsmedelsavfall per person är oförändrat

Livsmedelsavfall per person har legat konstant sedan mätperioden började år 2020. Störst mängder livsmedelsavfall uppstår i hushållen, 60 kg per capita 2023 följt av livsmedelsbutiker, 9 kg per capita 2023. För livsmedelsbutiker ser vi även den största minskningen av livsmedelsavfall per person från 10 procent 2020 till 8 procent 2023. En viss ökning av avfall från restauranger och hotell syns mellan 2020 och 2023, ökningen kan tänkas bero på minskad verksamhet under pandemin.

Diagram 5

Livsmedelsavfall per person oförändrat

Andel livsmedelsavfall per person, 2020 - 2023

Källa: Naturvårdsverket och SCB

Rutavdrag för reparationer av vitvaror har ökat årligen sedan 2017

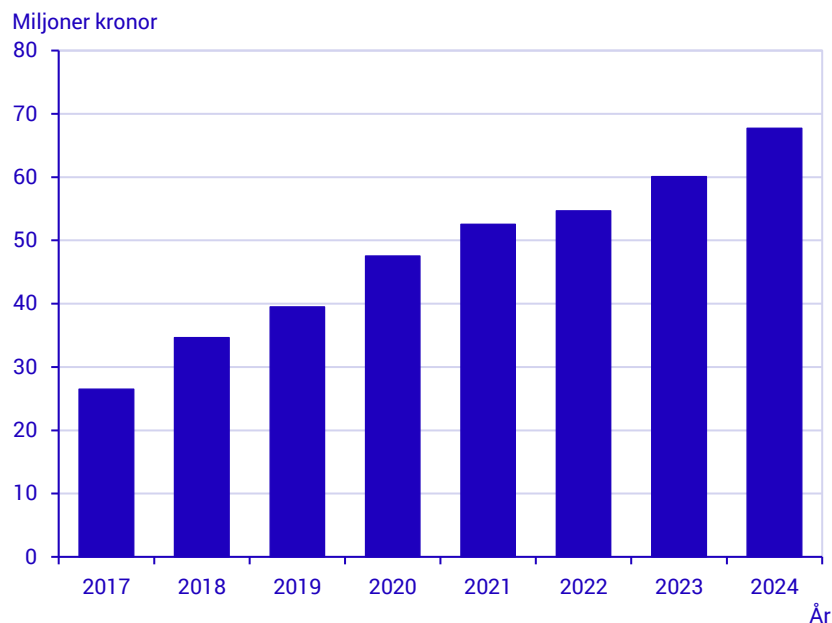
Skatteverket redovisar uppgifter om preliminära skatteavdrag för rutuppsdrag uppdelat på olika kategorier. Här redovisas rutavdrag för reparationer av vitvaror.

1 januari 2017 utökades rutavdraget med reparation av vitvaror. Sedan 2017 har rutavdraget för reparation av vitvaror ökat från 27 miljoner kronor till 68 miljoner kronor. Ökningen var procentuellt sett störst mellan 2017 - 2018 för att mattas av något under pandemiåren. Skatteverket redovisar även antal unika individer som använder rutavdraget för reparation av vitvaror. Där syns samma trend med en konstant ökning årligen förutom under pandemiåren (Skatteverket, statistikportalen).

Diagram 6

Rutavdrag för reparationer av vitvaror ökar årligen

Skattereduktion för rut,- reparation av vitvaror i miljoner kronor 2017 - 2024

Källa: Skatteverket

Sveriges materialfotavtryck ökar

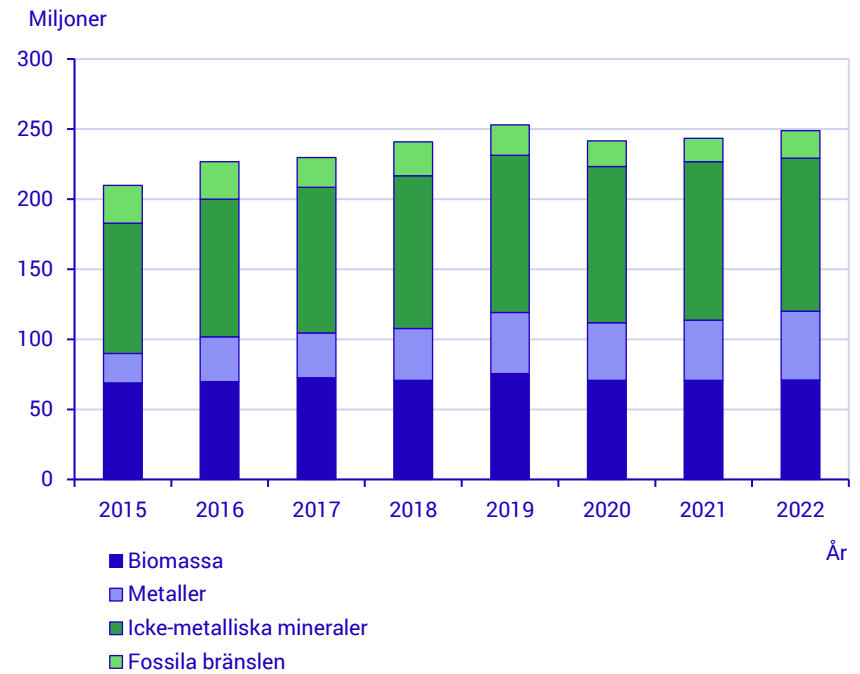
Materialfotavtrycket beskriver hur mycket råvaror som går åt uppströms längs hela produktionskedjan i Sverige och globalt, till följd av den svenska konsumtionen (hushållskonsumtion, offentlig konsumtion och investeringar).

Sveriges materialfotavtryck har ökat från 210 miljoner ton 2015 till 249 miljoner ton 2022. Av de fyra olika materialkategorierna syns en nedgång från 2015 i fossila bränslen och en uppgång för biomassa, metaller och icke-metalliska mineraler. Icke-metalliska mineraler är störst med 109 miljoner ton 2022. Den största procentuella ökningen mellan 2015–2022 syns för metaller. Sveriges materialfotavtryck per person har ökat från ungefär 21,4 ton per person till 23,7 ton 2022.

Diagram 7

Materialfotavtrycket har ökat med 39 miljoner ton sedan 2014

Materialfotavtryck per materialkategori 2015 - 2022

Källa: Eurostat och SCB

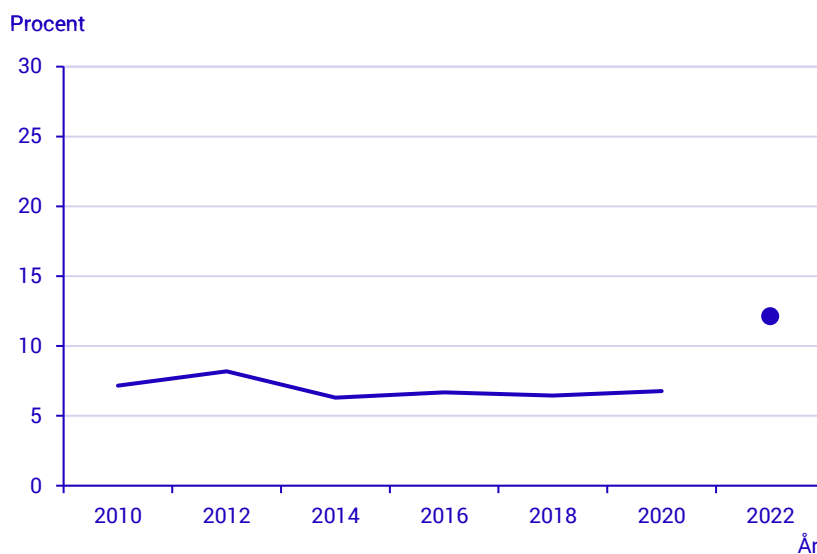
Sekundära råmaterial

Sekundära råmaterial representeras av indikatorn andel återvunnet material i produktionen. Eurostat har även börjat redovisa handel med återvunna råmaterial vilket inte ingår i den här redovisningen men kan efter utredning komma att ingå vid framtida publiceringar.

Andelen återvunnet material i produktionen har legat mellan 6–8 procent under perioden 2010 till 2020. Mellan 2020 och 2022 genomfördes en metodförändring som tillsammans med en ökad användning av återvunnet material bidrar till att öka andelen till 12 procent 2022. Andel återvunnet material i produktionen beräknas genom att dividera mängden återvunnet material med mängden återvunnet material samt inhemsk råmaterialkonsumtion. Det ingår också en korrigering för import och export av material ämnat för materialåtervinning.

Diagram 8

Andelen återvunnet material i produktionen, tidsseriebrott mellan 2020 och 2022
Andel återvunnet material i produktionen, år 2010–2022

Källa: Naturvårdsverket och SCB

Materialåtervinning

Området återvinning redovisar materialåtervinning inom olika avfallsslag samt materialåtervinning av förpackningar.

Materialåtervinningsnivån av uppkommet avfall är oförändrad

Materialåtervinningsnivån av uppkommet avfall ligger runt 50 procent och har legat på samma nivå eller något lägre sedan 2010.

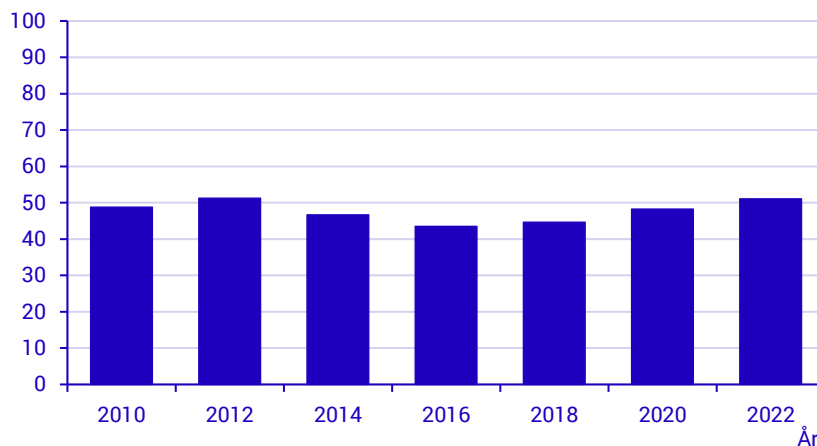
Materialåtervinningsnivån beräknas genom att dividera mängden materialåtervunnet avfall med den totala mängden behandlat avfall. De behandlingstyper som inkluderas i mängden behandlat avfall i avfallsstatistiken, enligt förordning nr 2150/2002, är: konventionell materialåtervinning, biologisk behandling och annan återvinning¹. Mineraliska avfall exkluderas. För mer information se Naturvårdsverkets hemsida [Avfallsmängder i Sverige](#).

Diagram 9

Materialåtervinningsnivå av avfall på samma nivå som 2012

Materialåtervinningsnivå av avfall, 2010 - 2022

Procent

Källa: Naturvårdsverket och SCB

Materialåtervinningsnivån av kommunalt avfall är oförändrad

För kommunalt avfall har materialåtervinningsnivån legat runt 40 procent sedan mätningens början 2020 år 2023 låg den på 39 procent. Även biologisk återvinning (rötning och kompostering) räknas som materialåtervinning. Materialåtervinningsnivån räknas ut genom att dividera mängden materialåtervunnet kommunalt avfall med mängden

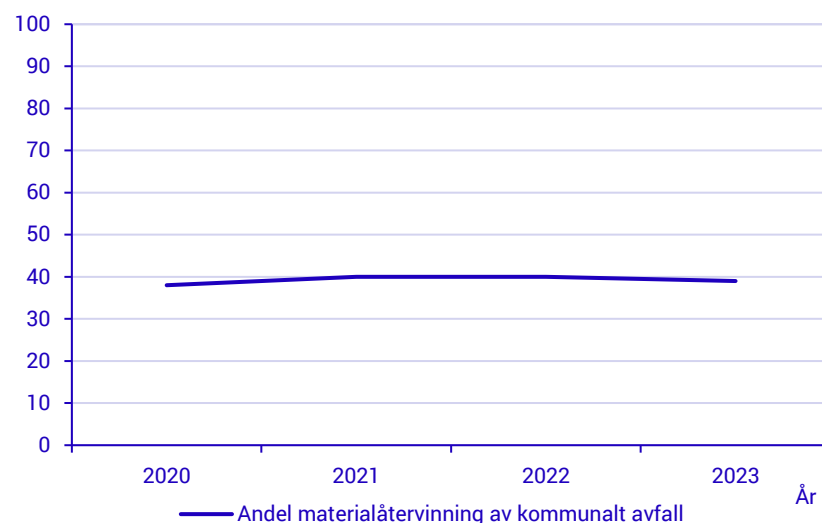
genererat kommunalt avfall. Det avfall som ej materialåtervinns eller förbereds för återanvändning är till största andel restavfall, brännbart grovavfall från återvinningscentralerna, träavfall och en del trädgårds- och parkavfall. 2023 konstaterade Naturvårdsverket² att en av de största möjligheterna till en ökad materialåtervinning av kommunalt avfall är att öka sorteringen av kommunalt avfall och därmed minska mängden restavfall som går till förbränning. Statistiken för materialåtervinningsnivå av kommunalt avfall baseras på EU-rapportering av kommunalt avfall med första referensår 2020. För mer information för underlag till statistiken se Naturvårdsverkets hemsida: [Kommunalt avfall](#).

Diagram 10

Återvinningsnivå av kommunalt avfall oförändrad

Återvinningsnivå av kommunalt avfall i procent 2020–2023

Procent

Källa: Naturvårdsverket och SCB

Materialåtervinningsnivån av plast från förpackningsavfall ökar

För materialåtervunnen plast från förpackningsavfall syns en ökande trend från 34 procent 2020 till 39 procent 2023. Uppgiften om materialåtervinning av totala mängden förpackningar är inte tillgänglig för 2022 och 2023. Uppgiften anses för osäker för att anges eller är borttagen av sekretesskäl. För mer information för underlag till statistiken se Naturvårdsverkets hemsida: [Återvinning av förpackningar](#).

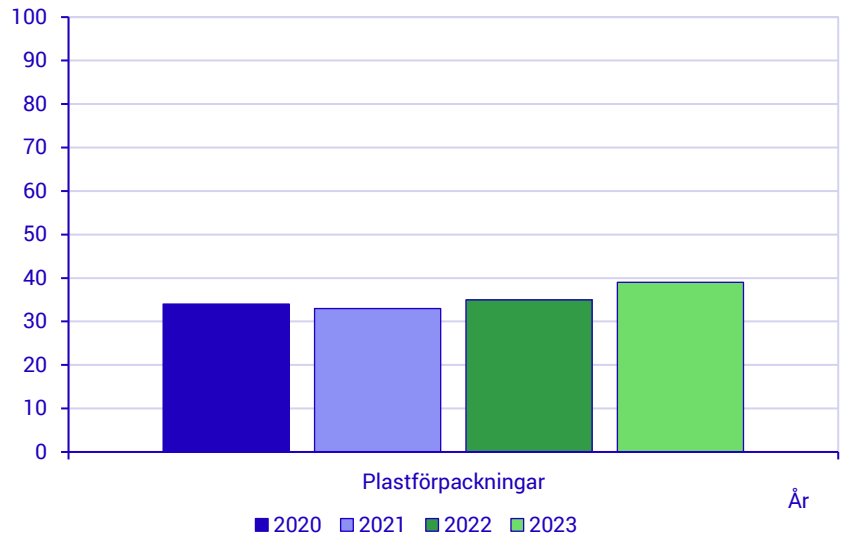
² Naturvårdsverket, 2023, "Åtgärder för att öka materialåtervinningen av kommunalt avfall – Delredovisning av ett regeringsuppdrag", 50 sidor. NV-11029-22.

Diagram 11

Andelen materialåtervinning av plastförpackningar ökar

Materialåtervinning av plastförpackningar i procent 2020–2023

Procent

Källa: Naturvårdsverket och SCB

Kort om statistiken

Statistikens ändamål och innehåll

Det övergripande syftet med indikatorer för cirkulär ekonomi är att visa hur resurseffektivt Sverige är. Rapporten ger en beskrivning av hur en del av den cirkulära ekonomin ser ut i Sverige. Statistiken avser olika år för olika indikatorer över tidsperioden 2010 – 2023. Statistiken redovisar den cirkulära ekonomin inom områdena konsumtion och produktion, återvinning, sekundära råmaterial samt konkurrenskraft och innovation.

Den här rapporten är en del av ett uppdrag som Tillväxtverket i samarbete med Accelerationskontoret har gett SCB.

Statistikens framställning och kvalitet

Statistiken bygger främst på annan publicerad statistik. Uppgifter om cirkulära sektorer definieras av Eurostat och underlag hämtas från SCB undersökningen Företagens ekonomi. I beräkningar där BNP ingår används BNP från användningssidan från Nationalräkenskaper. Befolkningsstatistik tas fram av SCB och det är medelfolkmängd som används. Skattereduktion för reparation och underhåll av vitvaror i bostaden hämtas från Skatteverket. Inhemsk materialkonsumtion är officiell statistik som tas fram av miljöräkenskaper, SCB. Avfallsstatistiken och kommunalt avfall hämtas från Eurostat, förpackningsstatistiken hämtas från SCB:s SSD.

Materialfotavtrycket för Sverige är den enda indikator som inte bygger på redan publicerad statistik utan beräknas här med hjälp av en Excelmodell som Eurostat har tagit fram.

För mer information om inhämtade uppgifter och beräkningar hänvisas till kvalitetsdeklarationen för cirkulär ekonomi. Där finns även länkar till dokumentation för de olika källorna där även kvalitén för respektive källa presenteras.

Referenser

Eurostat. (2020). *A new Circular Economy Action Plan For a cleaner and more competitive Europe*. [EUR-Lex - 52020DC0098 - EN - EUR-Lex](#)

Eurostat. Waste generation per capita. Tabell: Waste generation per capita: [\[cei_pc034\] Waste generation per capita](#)

Regeringskansliet. (2020). *Cirkulär ekonomi – Handlingsplan för omställning av Sverige*. [Handlingsplan cirkulär ekonomi](#)

SCB. FEK. *Företagens ekonomi (FEK)* [Företagens ekonomi \(FEK\)](#)

Skatteverket. Statistikportalen. [Statistikportalen | Skatteverket](#)

Circular economy. Industry's competitiveness and green transition.

Summary

This report and accompanying indicators on the circular economy is a part of the project that the Swedish Agency for Economic and Regional Growth in collaboration with Accelerationskontoret has given Statistics Sweden to produce statistics to follow up the green transition in industry.

The circular economy indicators for Sweden reported here show that in some areas the country has reduced resource consumption in the most recent years, while a few others show the opposite. For approximately half the indicators no change can be discerned in the time series in the most recent years.

Indicators that show Sweden's progress in the green transition are material recycling of plastic packaging, that have increased by five percent between the years 2020 and 2023, municipal waste, which over the same time period has decreased by 39 kg per person. Total tax abatements for white goods repair in households has increased between 2017 and 2024 by approximately 41 million SEK. An increase is also seen in the circular material use rate, which however in part depends on a change in the method used to gather data. A slight increasing trend is also noted for investments in the circular economy.

Some indicators that are unchanged in their respective time series in recent years are the proportion of value added in the circular economy compared to total GDP, at 0.9 percent, and the quantity of food waste per person, which between 2020 and 2023 remained largely unchanged at 120 kg per person per year. The ratio of generated waste to GDP has remained slightly over 4 tonnes of waste per million SEK since 2010.

Indicators where we see a negative trend are material footprint, domestic material consumption and quantity of waste per person. Sweden's material footprint per person has increased from approximately 21.4 tonnes in 2015 to 23.7 tonnes in 2022. The quantity of generated waste has increase by 0.2 tonnes per person from 2010 to 2022.